

ח"כ יעל כהן פארן

14/06/2016

לכבוד,
ח"כ אורי מקלב, יו"ר ועדת המדע

שלום רב,

הנדון: דיון בנוגע לתוקף המדעי של הסקר הסביבתי האסטרטגי לקידוחי גזו נפט ימיים

אבקש כי תשקול לקיים דיון בוועדה שבראשותך בנושא שבנדון, לאור ביקורות מדעיות מגורמים בכירים וברי סמכא בתחום הנחקר.

ב- 2012 החליט שר האנרגיה והמים לבחון מחדש את המדיניות לגבי מתן זכויות חדשות לחיפוש נפט וגז טבעי בים ולשם כך החליט לסגור את הים למתן זכויות חיפוש חדשות. הסקר האסטרטגי הסביבתי (סא"ס) לחיפוש והפקת נפט וגז טבעי בים נועד להוות בסיס ידע ואחד מכלי העזר לקבלת החלטות, עבור הממונה על ענייני הנפט במשרד התשתיות הלאומיות האנרגיה והמים, למתן זכויות לחיפוש ולהפקת נפט וגז טבעי בים. מטרת הסקר היא לתכלל שיקולים סביבתיים במסגרת פיתוח בר קיימא של משאבי נפט וגז טבעי בים ולאזן בין הצורך בפיתוח המשאב לצמצום פגיעה אפשרית בסביבה תוך בחינת תועלות נוספות מבחינה סביבתית, חברתית, כלכלית. סקר זה הוא הראשון מסוגו המתבצע בארץ ועשוי להוות מודל לניהול אוצרות טבע בישראל. המבנה של הסקר עוקב לכאורה אחר הנהוג במדינות העולם המפותחות מזה שנים רבות בהתאם לדרישות ארגון המדינות לשיתוף פעולה כלכלי (OECD) והדירקטיבה האירופאית.

הכנת הסקר החלה ב-2015 ומשרד האנרגיה מבקש לסיימה עד סוף השנה (2016). ההכנה כוללת:

- סקירה בינלאומית של סקרים סביבתיים אסטרטגיים לפיתוח משאבי נפט וגז טבעי בים.
- הקמת אתר מקוון לעדכון שוטף על התקדמות הכנת הסקר הסביבתי האסטרטגי ושלביו השונים.
- גיבוש מתודולוגיה להליך שיתוף הציבור הרחב שילווה את כל שלבי הכנת הסקר.
- איסוף מידע סביבתי קיים ומיפוי בתי גידול ואזורים בעלי ערכיות (איסוף המידע יבוצע על ידי חקר ימים ואגמים לישראל והמכון הגיאולוגי).
- ניתוח והערכה כלכלית של שירותי המערכת האקולוגית בים התיכון ועלות הפגיעה בהם כתוצאה מפיתוח משאבי הגז הטבעי והנפט בים אל מול התועלות של פיתוח משאבים אלו.
- הגדרת חלופות לאופן הכללת שיקולים סביבתיים לפיתוח בר קיימא של משאבי נפט וגז טבעי בים וניתוחן.
- קיום הליך שיתוף ציבור נרחב לרבות הצגת טיוטת הסקר לקבלת הערות מכלל בעלי העניין.
- הכנת דו"ח סופי לאחר הטמעת ההערות שיתקבלו ופרסומו.

התוצר הסופי אמור לכלול מפות בתי גידול ואזורים בעלי רגישות סביבתית, הצגת מגוון חלופות לאופן פיתוח המשאב תוך התחשבות במפת בתי הגידול ואזורים בעלי ערכיות ובשיקולים נוספים כגון שיקולים כלכליים וחברתיים. כמו כן, יוצג דיון מעמיק בהשפעות הסביבתיות האפשריות הנגזרות מיישום כל חלופה לפיתוח. בנוסף, הסקר יכלול המלצות ליישום תוצריו, לרבות כללים שיאפשרו פיתוח משאבים תוך שמירה על עקרון פיתוח בר קיימא ארוך טווח, השלמת מידע חסר, קביעת מדדים לניטור של ההמלצות בזמן ודרך יישומן.

את העבודה מלווה ועדת היגוי רחבה הכוללת נציגי משרדי ממשלה, גופים שעניינם שמירה על הסביבה, גופים ציבוריים מקצועיים ובעלי עניין נוספים.

לכאורה, ההליך תקין, אולם ביחס לתוקף המדעי של השלב הרביעי – שלב איסוף הידע הקיים - הושמעה ביקורת מדעית חריפה מפי מדענים ישראלים מרכזיים בחקר הימי בעלי שם עולמי וכן מחברת BMT CORDAH הבריטית שליוותה את הכנת השלב, חברה בעלת ניסיון רב בהכנת סקרים אסטרטגיים סביבתיים ביס. אולם, ממידע שהגיע אלי הביקורת הושתקה ובשל הרצון של משרד האנרגיה לקדם את סיום הסקר, להתוות מדיניות ולחזור לחלוקת זכויות, לצוות ההיגוי לא ניתנה אפשרות לדון בביקורות באופן ממצה. אם אכן נפלו פגמים בשלב זה, הרי שכל השלבים העוקבים אחריו לא תקפים ומעוותים. לכן חשוב לתת במה רחבה לביקורות המדעיות והמקצועיות על הסקר, שכן אם הביקורות לא ישמעו בלב שלם ובנפש חפצה וידחקו לקרן זוית, תתגבש מדיניות ממשלתית על בסיס מדעי לא תקף ובשל החזות התקינה של ההליך יקשה לתקוף את המשגים שבה.

בברכה,

ח"כ יעל כהן פארן